

Jaarverslag 2022
Stichting Vrienden Erfgoed Zierikzee

Het verslag verantwoordt de inkomsten en uitgaven vanaf
1 januari 2022 tot 31 december 2022

Stichting Vrienden Erfgoed Zierikzee

Jaarverslag 2022

VOORWOORD

In het verslagjaar is het effect van de pandemie Covid19 uitgedoofd. De Stichting Vrienden Erfgoed Zierikzee (SVEZ) kon weer een vriendenavond organiseren ! met als thema het beleg van Zierikzee en de Zeeslag op de Schelde 1304.

SVEZ gaat in 2023 veel aandacht besteden aan het programma Zierikzee Vrede van Parijs 1304 1323. Veel voorbereidingen zijn uitgevoerd in het verslagjaar om het Beleg van Zierikzee, de Zeeslag op de Gouwe en de Vrede van Parijs opnieuw te beleven. Het is mede te danken aan het moedige verzet van de poorters van Zierikzee tegen de Vlaamse belegeringen dat uiteindelijk dat de Vrede van Parijs in 1323 wordt bezegeld. Dat is in 2023 jaar 700 jaar geleden. Dat moet worden gevierd. De financiële reserve van SVEZ wordt hiervoor grotendeels gereserveerd.

Creatieve Vrienden zetten zich in voor de diverse projecten. In het uitdragen van de narratieven speelt de website daarbij een belangrijke rol. Het aantal bezoekers van de website is gemiddeld 650 per maand. Het YouTube kanaal van SVEZ is inmiddels 8.000 keer bekeken. Het aantal Vrienden-donateurs is licht gegroeid tot 210 donateurs.

Dit jaarverslag geeft SVEZ het overzicht van gerealiseerde en lopende projecten in 2022 en geeft de financiële verantwoording. Tot slot is een vooruitblik naar 2023 weergegeven.

Namens het bestuur van SVEZ,

Luitzen Bijlsma vz.

februari 2023

PROJECTEN 2021

In het verslagjaar 2021 zijn de volgende projecten aan de orde. Sommige zijn meerjarig, andere zijn in het verslagjaar afgerond. De financiële kant van de projecten is per project aangegeven in het hoofdstuk financiële verantwoording.

Schouwen Koorts

Het manuscript van de Glider Pilot Bernard Black, die in september 1944 een noodlanding maakt op Schouwen-Duiveland bij Nieuwerkerk is in 2020 opgespoord, vertaald en als boek gedrukt. In 2021 is een tweede druk verschenen. Daarmee zijn in totaal 1250 exemplaren verspreid. Het project is gedrukt in 2021. De erfgenamen van Bernard Black hebben in het verslagjaar Schouwen-Duiveland bezocht en zijn door SVEZ rondgeleid langs de verschillende onderduiklocaties van de piloot. [Klik hier](#) voor meer informatie.

Kostuums en Cartografie Expositie

Samen met Vriend Cristiaan Clerx heeft SVEZ een expositie georganiseerd in het gemeentehuis van Schouwen-Duiveland. De expositie omvat een tijdlijn historische kostuums als een reprise van eerdere exposities onder de naam "Walk of Fame van Zierikzee". Cristiaan Clerx stelde zijn collectie historische kaarten beschikbaar. [Klik hier](#) voor meer informatie.

Schouwen-Duiveland in Bevrijdingsmuseum Zeeland

Het Bevrijdingsmuseum Zeeland besteedt aandacht aan het oorlogsverhaal van Schouwen-Duiveland. De verhalen en materialen van de tentoonstelling 'Schouwen-Duiveland Bevrijd!' staan hierbij centraal evenals het boek **Schouwen Koorts**. Op 21 juli 2022 is het Schouwen-Duiveland diorama in het bevrijdingsmuseum Zeeland officieel geopend door de burgemeester van Schouwen-Duiveland Jack van der Hoek. Met dit diorama wordt is het verhaal van Schouwen-Duiveland toegevoegd aan de presentatie van het Bevrijdingsmuseum Zeeland. [Klik hier](#) voor meer informatie.

Gouwe Leeuwen het Beleg van Zierikzee en de Zeeslag op de Gouwe 1304

Het schitterende narratief van het beleg van Zierikzee en de Zeeslag op de Gouwe 1304 is helemaal weggezakt in het collectieve geheugen van de Zierikzeeënaars, Schouwen-Duivelanders en Zeeuwen. Onderdeel van het programma om de kennis van de gebeurtenissen weer tot leven te wekken is het publiceren van een boek. Na veel onderzoekwerk is het boek Gouwe Leeuwen geschreven in de tegenwoordige tijd alsof het vandaag gebeurt. Het boek is rijk geïllustreerd met veel kaartmateriaal. Aan de hand van de Rijmkroniek van Melis Stoke is de hele geschiedenis van dag tot dag te reconstrueren. Het is een spannend en waargebeurd verhaal waarvan veel sporen in het silhouet en de plattegrond van Zierikzee zijn terug te vinden. Het boek bevat unieke afbeeldingen van het beleg en de zeeslag, die niet eerder in dit verband zijn gepubliceerd. [Klik hier](#) voor meer informatie.

Preview Beleg van Zierikzee en Zeeslag op de Gouwe 1304

Op een negental panelen is het verhaal van het Beleg van Zierikzee en de Zeeslag op de Gouwe 1304 uitgewerkt. De panelen staan als preview opgesteld in de Grote of Nicolaaskerk in Brouwershaven en het Sint Jacobshofje in Zierikzee. De preview is in et verslagjaar uitgebreid met een paneel over de verdwenen kastelen van Vlaamsgezinde heren: Herkenstein bij Brouwershaven en Bloodenburg bij Zierikzee. De Panelen zijn onderdeel van de Reizende Tentoonstelling 1304. [Klik hier](#) voor meer informatie.

Diorama Zeeslag Museumhaven

Door vrijwilligers is in miniatuur een diorama over de Zeeslag op de Gouwe 1304 gemaakt. Het diorama is te zien in de Stads- en Commerciwerf in Zierikzee vanaf april 2023. Het diorama geeft een overzicht van de zeeslag op de Gouwe, het aantal koggen en galleien dat werd ingezet en de

kampementen voor de poorten van Zierikzee. Het diorama is een filmisch object waarbij naar hartenlust met de mobiel filmpjes kunnen worden gemaakt van de zeeslag. [Klik hier](#) voor meer informatie.

Palazzo Spinola

De Erfgoedvrienden hebben in het verslagjaar een samenwerking ontwikkeld met de organisatie van het museum Palazzo Spinola in Genua. De reden is dat op het plafond van de salon op de eerste verdieping fresco's zijn aangebracht waarop de Zeeslag op de Gouwe voor de poorten van Zierikzee zijn afgebeeld. Bezoekers van het Palazzo en de salon met de fresco's kregen in het museum geen informatie over de betekenis van de fresco's. Dat is nu veranderd. Een voorstel van de Erfgoedvrienden om een informatiepaneel aan te brengen met een verklaring in het Italiaans, Nederlands en het Engels is door de Galleria Nazionale overgenomen. [Klik hier](#) voor meer informatie.

Fresco's Zeeslag op de Gouwe

De bijzondere fresco's van het Palazzo Spinola zijn in opdracht van de Erfgoedvrienden door een Italiaanse fotograaf 3D gefotografeerd. In detail kunnen de spectaculaire afbeeldingen worden bekeken. Voor de ontsluiting van de beelden zijn ze op website geplaatst. Voor 2023 wordt gedacht aan een VR bril waarmee een gebruiker naar de salon in het Palazzo Spinola kan worden geteleporteerd. Ook andere toepassingen zoals projectie op historische locaties is denkbaar. [Klik hier](#) voor de fresco's.

Reizende Tentoonstelling 1304

In het verslagjaar is goede voortgang geboekt in het samenstellen van de Reizende Tentoonstelling 1304. Diverse rekvisieten, schaalmodellen, een Gravengalerij, middeleeuwse kostuums, boeken, brochures en panelen met het narratief zijn geproduceerd. Daarnaast zijn bijzondere foto's gemaakt op diverse locaties in het Gouwegebied zoals dat rond 1300 door Schouwen-Duiveland stroomde. Een selectie van 15 foto's is opgenomen in de reizende tentoonstelling. Per locatie is aangegeven wat er nu is te zien en wat er toen gebeurde. De reizende tentoonstelling arriveert als eerste in het gemeentehuis van Schouwen-Duiveland. [Klik hier](#) voor een overzicht.

Fietsmysterie Jonker Willem 1304

Kris van der Werve is beeldend kunstenaar uit Noordgouwe. Tijdens de coronaperiode ontwikkelt Kris een fietsmysterie. Een fietsmysterie is een soort escaperoom maar dan in de buitenlucht. Bepakt met een rugzak vol puzzels en raadsels gaat een groepje van 2 t/m 6 personen een route fietsen van 20 à 25 km over het prachtige Schouwen-Duiveland. Er zijn op ieder moment hints beschikbaar, dus voor iedere puzzelaar is dit goed te doen. Vanaf januari is het nieuwe fietsmysterie 'Jonker Willem 1304' te boeken. De Erfgoedvrienden hebben voor dit doel teksten en afbeeldingen beschikbaar gesteld. [Klik hier](#) voor meer informatie.

Middeleeuwse Toestanden in Zierikzee 1304 2023

De strijd tussen Holland en Vlaanderen om het bezit van Zeeland is volgend jaar het middelpunt van de activiteiten van de Erfgoed Vrienden. In die strijd spelen de poorters van Zierikzee een hoofdrol. De stad wordt meerdere keren belegerd door de Vlamingen maar houdt dapper stand. In de zeeslag op de Gouwe voor de poorten van Zierikzee wordt in 1304 de Vlaamse oorlogsvloot verslagen. Deze overwinning leidt uiteindelijk tot de Vrede van Parijs. In 1323 tekenen in Parijs de graven van Vlaanderen Holland voor de vrede samen met de leiders van de grootmachten Frankrijk en Duitsland. Dat is in 2023 700 jaar geleden. Veel activiteiten zijn in het verslagjaar voorbereid voor 2023. In mei 2023 arriveert een replica op ware grootte van het middeleeuws oorlogstuig de blijde. In juni wordt de omgeving van de Noord- en Zuidhavenpoort ingericht met informatie over de gebeurtenissen in 1304 en 1323. In augustus arriveert de Kamper Kogge als aftrap voor een tweedaags middeleeuws spektakel in de stad Zierikzee. [Klik hier](#) voor meer informatie.

VOORUITBLIK 2023

In 2023 wordt het programma Middeleeuwse Toestanden Zierikzee 1304 1323 gerealiseerd. Daar is de afgelopen jaren naar toegewerkt en daar zijn middelen voor gespaard.

Het jaarprogramma 2023 is als volgt samengevat.

Datum, periode	Onderdeel
begin maart	Opening Rondreizende tentoonstelling 1304 in het Gemeentehuis Zierikzee
11 maart	Kick off Herdenkingsjaar 2023 700 jaar Vrede van Parijs. Maximaal 40 personen. Korte interessante opening met een toneel-act. Bezegeling Oorkonde door burgemeester.
medio april	Opening Rondreizende tentoonstelling 1304 in De Nicolaas Brouwershaven
rond 25 mei	Aankomst en opbouw Middeleeuws werptoestel Blijde Fries Museum voor de Noordhavenpoort naast het kanon.
medio juni	Oplevering inrichting omgeving Noord- en Zuidhavenpoort en omgeving.
begin augustus	Media campagne over het Beleg van Zierikzee, de Zeeslag op de Gouwe en de Vrede van Parijs.
10 augustus	Maritiem en feestelijk onthaal Kamper Kogge met historische schepen en klaoengeschal.
11 augustus	Op meerdere plekken middeleeuwse voorstellingen, kampement, demonstraties en muziek.
12 augustus	Op meerdere plekken middeleeuwse voorstellingen, kampement, demonstraties en muziek.
13 augustus	Uitzwaaien Kamper Kogge met flashmob.
11 september	De inrichting van de poortgebouwen blijft tot Open Monumentendag. Dat is de laatste dag van Middeleeuwse Toestanden Zierikzee 1304 1323

COMMUNICATIE

In het verslagjaar zijn 6 Nieuwsbrieven verstuurd. De informatie, tips en nieuwtjes worden door de lezers gewaardeerd. Dit is te zien in een piek van het aantal hits op de website. Daarnaast zijn Nieuwsflitsen verstuurd om Vrienden te attenderen op cultuur en erfgoed informatiebronnen en evenementen. Op Instagram worden beelden van het erfgoed en erfgoedprojecten gepost.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

In de verslagperiode zijn geen wijzigingen in de samenstelling van het bestuur.

FINANCIËLE VERANTWOORDING

Het financieel verslag van de Stichting Vrienden Erfgoed Zierikzee over het jaar 2022. Het financieel verslag geeft de algemene inkomsten en uitgaven van de stichting weer. Dit zijn de inkomsten van de donateurs, de reders en poorters van de stichting, en de algemene kosten voor bankrekening, website, drukkosten en een vrienden welkom cadeau voor nieuwe leden. Daarnaast zijn de bijdragen aan de projecten weergegeven. Het betreft project donaties en -sponsoring. Daarnaast zijn de projectuitgaven weergegeven. De stand van de bankrekening op 1 januari 2022 en 1 januari 2023 geeft de ontwikkeling van de reserve.

In onderstaande tabel zijn de kosten en baten van 2021 weergegeven in de rapportage periode. De bedragen zijn in euro's.

Startbedrag op 1 januari 2021		21.761,44	
Inkomsten		Uitgaven	
Contributie Poorters en Reders	5.680,00	Algemene kosten, bankkosten, webhosting, vriendencadeau	1.568,72
Donaties		Projectkosten	
Projectdonaties			
Schouwen Koorts boek	35,00	Vriendenavond	436,21
Gouwe Leeuwen boek	8.935,50	Fresco's 3D	3.802,00
Walk of Fame boek	80,00	Gouwe Leeuwen	13.009,39
		Preview Zierikzee 1304 1323	54,05
		Opening Zierikzee 1304 1323	211,00
Project subsidie sponsoring		Organisatie Zierikzee 1304 1323	3.025,00
Fresco's Palazzo Spinola 3D	3.000,00		
Programma Zierikzee 1304 1323	61.550,00		
Totaal inkomsten	79.280,50	Totaal uitgaven	22.557,61
Eindbedrag op 31 december 2022		78.550,70	

Namens het Bestuur van de Stichting Vrienden Erfgoed Zierikzee,

Lisette van de Velde
Peningmeester

februari 2023

